

برنجی سنه - نسخہ ۳۰

﴿ چهارشنبه ﴾

صحیفہ ۱۱۷

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در .

—•••—

مرکزی ابو السعود جاده سنده ۱۸ نومرولو دکاندر .
کوندریله جک اوراق معلم نامنه اورایه کوندریلیدر .
بوسته اجرقی ویرلامش مکاتب قبول اولتماز .

مَجْمُوعَةُ مُسْتَدْرَکَاتِ

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در .

—•••—

استانبول ایچون آونه یازماز . بوغاز ایچی داخل اولدیغی
حانده خارج ایچون بر سنه لک آونه بدلی — بوسته
اجرئله برابر — باریم عثمانلی لبراسیدر .

فی ۲۱ شعبان سنه ۱۳۰۵

(معارف نظارتینک رخصتیله هفته ده بردفعه نشر اولنور)

فی ۲۰ نisan سنه ۱۳۰۳

« نهج البلاغه » دن : [۱]

— ۲۰۲ —

« کرمک صولتندن، آج قالدینی زمان — نیک صولتندن ایسه قارنی طویدینی زمان صاقلیدر. »

— ۲۰۳ —

« زکینلک غربتی وطن، فقیرلک ایسه وطنی غربت حانه قور. »

— ۲۰۴ —

« جاهل افراطدن، قریطدن خالی قالماز. »

— ۲۰۵ —

حضرت امام « خوارج » دن برینک تمجیده مشغول اولدینی ایشیدجه بیوردی که : « یقین ایله او یومق شک ایله نماز قیلقدن اولادر. »

— ۲۰۶ —

الک زیاده سودیکی ذواندن اولوب « صفین » ده کندیسيله برلکده بولش اولان فخر المجاهدین « سهل بن حنیف الانصاری » — کوفیه عودتلرند — ارتحال ایدنجه اظهار حزن ایله « بنی برطاغده سوسه دوریلیر ! » بیوردی.

— ۲۰۷ —

« عقل کی مال، حسن خلق کی قرین، ادب کی میراث، توفیق کی رهبر، علم کی شرف بولماز. »

— ۲۰۸ —

« انسانه نیکیتده، غیبتده، رحلتده رعایت ایچین، اصدقاسندن عد اولنمه‌ماز. »

— ۲۰۹ —

« نیجه صائم واردر که صومی صوسزاق چکمکدن عبارتدر. نیجه قائم واردر که قیامی اوقوسز قالمقدن عبارتدر. عارفلرک نوم و افطاری نه کوزلدر ! »

— ۲۱۰ —

برکون « کبیل بن زیاد الخنی » نک الندن طوته‌رق بیوردی که : « یا کبیل ! علم مالدن خیرلدر. مالی سن حفظ ایدرسین، علم ایسه سنی حفظ ایدر. »

— ۲۱۱ —

« طمع اسارت دانه‌در. »

— ۲۱۲ —

« بیابرکن صوصقه — بیزکن سونلک کی — خیر یوقدر. »

— ۲۱۳ —

خوارجک « لا حکم الا لله ! » دیمکده اولدقلربی ایشیدجه « برحق سوزدر که آنکه باطل اراده اولیور ! » بیوردی.

[۱] معروف اولدینی اوزره « نهج البلاغه » مشهور « سید مرتضی » نک کلمات جلیله حیدریه‌بی حاوی برکتایدر.

— ۲۱۴ —

« هر محفظه، ایچنه مواد قوندجه طارالیر. محفظه علم ایسه بالعکس توسع ایدر. » [۲]

— ۲۱۵ —

« عاقل کیدر ؟ » سؤاله « هر شیئی موضعنه وضع ایدن. » جوانی ویردی. « جاهل کیدر ؟ » دیدیلر. « سوبلدم ! » بیوردی.

— ۲۱۶ —

— نمونه انتخاب —

— ۱۵ —

سنبلزاده وهی (مرعش) لک مدار افتخاری اولان (سنبلزاده) خاندانی افاشاندن رشید اقدینک اوغلیدر.

مرعش علماسندن تحصیل معارف ایتدکن سکره استانبوله کلرکد طریق قضایه کیرمش ایسه‌ده خلاف مأمول قیض ایده. مدیکندن سلطان مصطفای ثالث دورنده بعض ارباب تقدیرک معاوتیه طریق خواجگانی داخل اولمشر.

مؤخرآ — آثارنده انسانی اوصاندره‌جق درجده یادینی

تکرار ایلدیکی — ایران سفارته تعیین ایدلمش ایدی.

بومأموریتک « بوسته تاتاری قیافتنده خفایا اسکداره ورود »

بلیه مشهوره‌سنه منجر اولدینی کورنجه خواجگانانی ترک ایله

ینه اولکی مسلکته سلوک ایتمشر. (لطیفه) ده ایسات آیه ایله

بورالربی ایما ایدر :

(اوله تبدیل طریقه سائل)

(مهنت یوقدر اولورسین سائل)

(باشمه کلدی پشیمان اولدم)

(چوق زمان زار و پریشان اولدم)

(کورمدم حاصلی بر کون راحت)

(قهقری ایلمنیجه رجعت)

کندیسی بوبلییدن، مشهور (طنامه) قصیده‌سی قورتارمشر.

اعلام فضالادن ایکن شعر ایله اولدینی قدر فسق ایله‌ده

مشتر ایدی. بوحال کندیسنک هجیویه اشتعال ایدن (سروری)

ایچون سرمایه مقال اولور طورردی.

سنی طقسائی مجاوز اولدینی حالده (۱۲۲۴) ده ارتحال ایدنجه

سروری آیدمه‌کی تاریخاری سونلشدر :

(کیتدی شیخ الشعرا وهی صاحب آثار)

(بوالهوس بیر جوان طبع ایدی فوق العاده)

(لاله وقتنده وفات ایتدی دیم تاریخین)

(کلشن جنتی ماوی قیله سنبلزاده)

[۲] « محفظه علم » عقلمدن کنایه‌در.

نفعتك فخری لذلک اوقونور . طبعه هیجان ویرر .
 وهینك فخری اوقونه حق اولسه سوغوقلقدن بشقه برشی
 حس اولغاز . انسانك بعضاً كوله چكده کله بیلیر . مثلاً:
 (نفعی تیغ زبانه که زمانده بنم)
 (صف شکاف شعری سخن آرای بنام)
 (شدی سجاده معنیده بنم مرشد کل)
 (خرقه پوشان بیان بدن آیر فیض کلام)
 (ایدرم قوه قدسیه افکار مسله)
 (جسد ارواح رجال سخنی استخدام)
 کی جهانگیرانه سوزلره قارشی وهینك :

(سخورانه صلا جامع کمالتم)
 (اورته لرده ک طبع بلندم اولدی منار)
 (کوروب دقایق افکار ذهنی صائب)
 (خطاسن ایتدی صفاهانده موبواقرار)
 (حجاب ایدوب تی شیرازده کور بجهان)
 (درون خاله نهان اولدی عرفی فخر)

یتلری نصل اثبات وجود ایدیه بیلسون؟

کندنی جامع ، طبعی مناره بایق — اسفهانده صائب «دقایق
 افکار ذهن» فی کوستوب خطا اقرار ایتدیمک — شیرازده
 عرفیه کورینوب مرحومی حجابندن یرک دینه کچیرمک کی
 شیلر هج بروقت افکار شاعرانه دن معدود اوله ماز .
 نفی ده مشاهیر اسلافه تقوق دعواسنده بولنور اما شویله
 بولنور:

« اولیدی آب و تاب فیض طبع فیضیده »
 « ایدردی فیضه مستغرق سواد ملک لاهوری »

مشارالیهک بعضی اشعار منقشه می :

مصراعر

٪ برنو خیر آلم ینسه اما نه مفرح
 ٪ یوسف اولسه کده زمانه سنی میزانه چکر
 ٪ خار آلودکانک ثقاتن بیر مغان چکمز
 ٪ بریشان ایله ک ظالم ! بی سن ده بریشان اول
 ٪ کلام او حاله کیم بیله م شدی بن بی

یتلر

٪ لعلک خیالی دلده صفای مدامدر
 ٪ زم جهانده می بکا سنمز حرامدر
 ٪ کل ای روح روان جمعه کاسون ینه جانم
 ٪ تن بی جانده وندم بستر حمر تده بن سنمز

۲

(شیخ وشاب بلغا دفن ایدوب اولدی محزون)
 (که جوان طبع ایدی پاکیزه ادا وهی یر)
 (سری اوزره دیکسایوب سرو دیدم تاریخن)
 (اولدی نابود ربس الشعرا وهی یر)
 مرحومک تحفه می ، تحفه می ، لطفیه می حقیقه آثار مفیده دن
 ایسه ده شعر نده ذوق حقیقی احبابک آرایه جی حالات بوله ماز .
 ضیا باشانک :

(بکر قوقوسز کله جیلده)

تشبیهی بنجادر ، فقط :

(سوبار سوزی علم قوتیله)

حکمی بر آز سوز کوتورر . بعضی ارباب تدقیق ظننه کوره وهی
 « شعر سونلک » ده طبقه اخیره رجالی میانده کورنش ایسه ده
 « موزون سوز سونلک » ده هان برخیلردن عد اولنغه استحقاق
 کوستر مشدر .

کندیلی بو کورینشده معذوردر ، چونکه موهبه طبیعت
 اولان حسیات شاعرانه دن حصه سته پک آز برشی اصابت
 ایتمشدر . البته حسیات بشقه ، معلومات ینه بشقه ! ایکسی برلشیرسه
 برشاعر کامل تشکیل ایدر . وهی خلقتده اولان ذوات هر سوزی
 موزون سوبایه چک قدر قوت طبعه مالک اولسه لرده اکثریا :

(کیندی باشکدن کوکل اول سروقدک سایه می)

(آغاکیم ادباره تبدیل اولدی اقبالک سنک)

کبی بریت سونلک بختیارلغنه نائل اولدن ختم حیات ایدرلر .
 بویه لرده « ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء » . نظم جلیلی پک
 طبعی اولره ق خاطر لره کلیر .

وهینک مطلع نظری — اکثر شعرا کی — صنایع بدیعه در .

مثلاً سودیکنک برجه اهمیت ویرمک ایستر :

(فسلکن برچی دلدن سوپور غم یوقسه)

(نه چچکدر بو کلسانده سیر غم بیلیرز)

دیر . بکنیر ، چونکه « سوپور غم » ایله « سیر غم » یننده (جناس)
 بولور . « فسلکن — برچی — چچک — کاستان — سیر غم » غلبه .
 لکندن حصوله کان (مرعات نظیر) دهده بشقه جه اتفات ایدر .
 معنادکی خنسانه هج باقاز :

ساقیه عرض اختصاص ایدیه چک اولور :

(چوقدن آغاک آتته شوق ایله دوشندک)

(ساقی در میخانه ده بز اسکی حصیرز)

دیر . ینه بکنیر ، چونکه بوندده « محسنات » کورر . نقشه توجه
 ایدن ذاتی کورمک ایستز : [۱]

[۱] مرحومک :

« جام لعلک شوقنه مستانه ایتدک سن بی »

« کاسه لبس سفره میخانه ایتدک سن بی »

یقینده فوقی التصوردر !

۱۲۱۷ مسرتنامه در ارباب نظمیه یازدینم تاریخ
سروری اولدی دیوانیه اجابه سرور افزا [۱]

۱۱۹۵ ساده مصرعه دعا کو اولسم احرار در سکا
اهله داماد اولدک اسعد سعد اوله سور سرور

حساب ابجدی قفله بیایرمش سوبلدی تاریخ
یقلدی مکتبک سقنی یابلدی کوکلی صیدانک

قیلدی طلی سوزلی بالچی زاده فی عبدی شهید

۱۲۱۹ کوجدی میرد نصف شتاده

۱۲۲۲ محفل عدنی مقر ایتسون بلال

۱۲۱۷ حق بو انبار بلندی ایده کتز البرکت

۱۱۹۲ غنچه خاطره شبنم کی دوشدی تاریخ
کندی هکام شستا کلدی بهار ایامی [۲]

طاغایر کن دیدی ارباب تماشا تاریخ
لحه قوبوریدی کو چک بدی سقالی او یونک

شعرا دست قبول اوزره طوتار تاریخم
تیز پرواز ایدی شاهین اله کلدی ناکه [۳]

آغلاشوب آخوردی ساییلر دیدی تاریخی
قاجدی دنیان کم آلز آه قردی کو سکی

نخچه پوش یاغدی زمین خاطره تاریخ تام
ارضرومه دونش استانبول بو بیل یازگیور

— — — — —

[۱] دیوانک تاریخ ترتیبیدر. «سرورینک (نشاط انکیز) اولدی نام دیوانی» مصرعیده بوتاریخی کوسقتر. دیوانی اونوز سنه ظرفنده وجوده کتیردیکی آناری جامع اولوق اوزره ترتیب ایش ایدی. اوج سنه سکره بونلری نظیر تعصیدن کبیره درک «سروری ایندی دیوان منقح» تاریخی سونلشدر.

[۲] آندده بر یاغچهده بولندیزی صرعهه بالبداهه سونلشدر.

[۳] مشهور شاهینکرای.

اغیار ایله می اجدیکن ایتز سده اظهار
کیفیتی رعنا بیایرز رند خبیرز

دل مرغی کبوتر کی دونمکده در اما
ای طفل جفا پرورم الداتغه بگز

آغزین قیامش بیر مغان واریسه شیک
کیم مسجدی یاننده کی میانه آجیش

کتابک راز مکتومندن اولماز محفظه آگاه
ینه اخلاصی نیز اولسه اهل ریا حافظ

عاقله لایقیمی فردانی فراموش انلک
فکر شنبه طلفک ایلرکن تباه آذینه سن [۱]

یوقدر تحمل یتیشیر غیری ای فلک
بار بلای چمکه کلدیم جهانه آه

امتحان ایله حضور کده بیلنسون قدیم
مکرم اولماز ستم اقدم اولهیم باری مهان [۲]

— — — — —

منتخبات سروریدن:

۱۱۹۳ سوبلیم یعقوب وش کریان اولوب تاریخی
قیلدی القا یوسفی اخوانی چاه لحد وای

۱۲۰۹ سروری بولدی مضونک قیوداننده تاریخن
مقید زاده قید تندن اطلاق ایلدی روحی

۱۲۲۵ شباطک آخرنده فوت اولنجی سوبلیم تاریخ
بهاری کورمیدی درویش بابل اوچدی دنیان

۱۲۲۲ مصرع تاریخدر آه شرر یاش قلم
شاعرانک شمع امیدنده برتو قالدی [۳]

مدرسیندن شوق اقدنیک ارتحالنه:

فونستک طلاب محتشک دیدی تاریخی
شمدی اهل عینک آه اولکی شوق قالدی ۱۲۰۰

تاریخی خوشتر اولدی کل زاله داردن
بسدی نهال کلین خان ربیعده [۴]

[۱] «فکر شنبه تلخ دارد جعته اطفال را»
«عشرت امروز بی اندیشه فردا خوشست»
فکرینی جرح ایتک ایستبور.

[۲] «عند الامتحان یکریم الرجل اوپان»

[۳] مشهور برتو اقدی.

[۴] (کلین خانان) حلکریک بر اثریدر.

معلم ناجی

(۱. ماویان) شرکت مرتبیه مطبعه سی — باب عالی چاده سنده نومرو ۲۲

